

МИНИСТЕРСТВО НА ВЪТРЕШНИТЕ РАБОТИ
АКАДЕМИЯ
1715 София, бул. "Александър Малинов" № 1

Рег. № 4851 Екз. № ...
Дата 19.12. 2013 г.

УТВЪРЖДАВАМ:
ВНД РЕКТОР НА
АКАДЕМИЯТА НА МВР:
Гл. инспектор,

(доц. д-р И. Великов)

УЧЕБНА ПРОГРАМА

**ЗА ОБУЧЕНИЕ НА ДОБРОВОЛЦИ ЗА СПАСЯВАНЕ НА
ПОСТРАДАЛИ ХОРА В ПЪТНОТРАНСПОРТНО ПРОИЗШЕСТВИЕ**

(ТЕМАТИКАТА НА КУРСА НЕ РАЗГЛЕЖДА
АВАРИИ СВЪРЗАНИ С ПОЖАРИ)

София, 2013

ЦЕЛ: Придобиване на теоретични знания и практически умения за спасяване на пострадали при пътнотранспортен инцидент.

ПРОДЪЛЖИТЕЛНОСТ: 28 учебни часа;

ФОРМА НА КОНТРОЛ: теоретичен изпит – тест, практически изпит;

ОРГАНИЗАЦИЯ: участниците в един курс да бъдат максимум 12 човека;

МАТЕРИАЛНО-ТЕХНИЧЕСКО ОСИГУРЯВАНЕ: защитни средства за работа на пътя, сигнални ограждащи елементи за маркиране на работната зона през деня и нощта, хидравлични комплекти за рязане и разпъване, пневматични комплекти за повдигане на части от МПС или товарите разпръснати след произшествието и затиснали пострадали хора. Носилки за пренасяне на пострадалите и средства за оказване на първа помощ (превързочни материали и др. средства за имобилизация), моторни превозни средства излезли от употреба за осигуряване на практическото обучение (по възможност минимум два автомобила), GSM, мултимедия;

МЯСТО НА ПРОВЕЖДАНЕ НА КУРСА: Учебна зала и полигон, част от пътно платно наподобяващо пътната инфраструктура.

№	Наименование на темата	Съдържание на темата	Часове
1.	Обща информация за пътнотранспортните произшествия, причини и последици.	Изучават се различните видове транспортни произшествия в ликвидирането на които участват силите и средствата на ГДПБЗН. Задълженията на екипите при ликвидиране на ПТП. Разглежда се нормативната база регламентираща спасителните работи извършвани на пътя. Етапите на спасителната операция и взаимодействието с органите на ЦСМП и пътна полиция.	2 часа лекция
2.	Защитно облекло, предпазни средства за работа при ПТП.	Изучават се видовете защитни облекла. Защитни ботуши, ръкавици. Предпазни каски и шлемове. Мерки за безопасност.	1 час лекция
3.	Хидравлични комплекти за спасителни работи. Мерки за безопасност при работа с хидравлични инструменти.	Конструкция и предназначение на хидравличните инструменти за рязане, разпъване и повдигане. Сглобяване и привеждане в работно положение на инструмента. Мерки за безопасност при работа с хидравлични системи работещи с повишено налягане. Видими и невидими конструктивни особености на инструмента в зависимост от обработваните материали (стомани). Експлоатация и поддръжка на спасителните комплекти Практически упражнения за подготовка на системите за работа.	1 час лекция 2 час упражнения

4.	Пневматични повдигащи системи (пневматични възглавници).	Пневматични възглавници за повдигане на товари. Конструктивни особености, сглобяване и привеждане в действие. Технически характеристики на различните пневматични повдигащи средства. Мерки за безопасност при работа с пневматични системи за повдигане. Практически упражнения и подготовка на системите за работа.	1 час лекция 2 час упражнения
5.	Съвременни системи за сигурност МПС.	Системи за сигурност в автомобила (пиротехнически средства), видове горива и тяхната опасност при механично въздействие върху конструкцията на автомобила. Мерки за безопасност при механична интервенция.	2 часа лекция
6.	Ликвидиране на последиците от ПТП.	Сигнално ограждане на ПТП. Осигуряване на безопасна зона за работа на екипите участващи в спасителните работи. Подготовка и работа на спасителните екипи при стабилизиране на МПС с цел безопасна интервенция. Оказване на първа помощ на пострадалите. Направа на първи отвор за достъп до пострадалите с цел оказване на първа помощ и стабилизиране на жизнените им показатели. Разглеждат се всички способи за направа на първи отвор (отстраняване на предни задни и странични стъкла, премахване на предни врати, отстраняване на задни врати, отстраняване на прегради при проникване през багажника на автомобила, премахване на покривната конструкция и др.) В хода на практическото занятие се отработват и въпроси свързани с извличане на пострадал затиснат под МПС (или затиснат от товара на тежкотоварно МПС) с помощта на пневматични повдигащи системи (възглавници) и др.	1 час лекция 7 часа практическо занятие на полигон.
7.	Първа помощ при ПТП.	Оказване на първа помощ до пристигането на медицински специалисти. Видове травми, първа помощ. Оценка на жизнените показатели на пострадалите. Почистване на горните дихателни пътища. Кръвоспиращи превръзки. Поставяне на имобилизационна яка и други обездвижващи превръзки при счупване на крайници. Сортиране на пострадалите до пристигане на специалисти от ЦСМП. Взаимодействие със специалистите от специализираната медицинска помощ (ЦСМП). Транспортиране на пострадалите.	2 часа лекция 3 часа упражнения
8.	Изпит	Теоретичен и практически изпит	4 часа

	ВСИЧКО ЧАСОВЕ:	
	ЛЕКЦИИ	10
	УПРАЖНЕНИЯ	18
	ОБЩО ЧАСОВЕ:	28

СЪГЛАСУВАНО:

ДИРЕКТОР НА

ГЛАВНА ДИРЕКЦИЯ

“ПОЖАРНА БЕЗОПАСНОСТ

И ЗАЩИТА НА НАСЕЛЕНИЕТО” МВР

ГЛАВЕН КОМИСАР,

(инж. Н. Николов)

ПРЕДЛАГА:

ДЕКАН НА

ФАКУЛТЕТ “ПБЗН” ПРИ

АКАДЕМИЯТА НА МВР:

КОМИСАР,

(проф. д-р инж. Г. Ботев)

МИНИСТЕРСТВО НА ВЪТРЕШНИТЕ РАБОТИ
АКАДЕМИЯ
1715 София, бул. "Александър Малинов" № 1

Рег. № У81/р.4573 - Екз. № ...
Дата 03.04. 2014 г.

УТВЪРЖДАВАМ:
ВНД РЕКТОР НА
АКАДЕМИЯТА НА МВР:

Главен инспектор *
(доц. д-р И. Великов)

УЧЕБНА ПРОГРАМА

ЗА ОБУЧЕНИЕ

НА ДОБРОВОЛЦИ ЗА ИЗВЪРШВАНЕ НА ВИСОЧИННО СПАСЯВАНЕ С
ПОМОЩТА НА ВЪЖЕТА
(ПЪРВО НИВО)

(специализирано обучение)

София, 2014

ЦЕЛ: Придобиване на теоретични знания и практически умения за извършване на спасителни дейности с помощта на въжета и въжени устройства.

ПРОДЪЛЖИТЕЛНОСТ: 40 учебни часа;

ФОРМА НА КОНТРОЛ: теоретичен изпит – тест, практически изпит;

ОРГАНИЗАЦИЯ: участниците в един курс да бъдат максимум 10 човека;

МАТЕРИАЛНО-ТЕХНИЧЕСКО ОСИГУРЯВАНЕ: статично въже 10,5 mm – 26p. по 60m, лични предпазни средства за работа на височина, спасително седло, спасителна носилка, оборудване за изграждане на въжени системи за спасяване, мултимедия;

МЯСТО НА ПРОВЕЖДАНЕ НА КУРСА: Учебна зала и полигон.

№	Наименование на темата	Съдържание на темата	Часове
1	Въжета, използвани за спасителни дейности.	Видове въжета. Основни параметри на въжетата. Експлоатация, съхранение и бракуване на въжетата. Маркиране на въжетата и въвеждане на индивидуална документация.	1 час лекция
2.	Лични предпазни средства и оборудване на спасителя.	Екипиране на спасителя с лични предпазни средства и оборудване за работа на височина. Видове, предназначение и основни правила за техния избор и поддържане.	1 час лекция
3.	Опорни точки.	Правила за изграждането на опорни точки. Натоварване на закрепвания, направени под формата на "Y". Правила за изграждане.	1 час лекция
4.	Основни правила при екипиране.	Въздействие на параметрите фактор на падане и сила на удар при работа на височина. Елементи на осигурителната верига. Правила за екипиране.	1 час лекция
5.	Възли, използвани при спасителни дейности с помощта на въже.	Видове възли, предназначение и основни изисквания при тяхната изработка и използване.	1 ч. лекц. 2 ч. пр.
6.	Специализирани носилки и спасителни седла.	Видове. Поставяне и обвързване на пострададал. Оборудване на носилката.	1 ч. лекц. 2 ч. пр.
7.	Самостоятелно придвижване по въже.	Основни правила при изкачване, спускане и смяна на посоката на движение по въже. Преминаване на възел. Работа с лично предпазно средство и оборудване.	6 ч. практ.
8.	Движение по парапет.	Екипиране и разекипиране на системи за движение.	6 ч. практ.
9.	Спасяване на пострададал.	Прихващане и сваляне на пострададал увиснал на осигурително въже.	6 ч. практ.
10.	Спасяване на пострададал с помощта на схемата „тролей“.	Основни правила при екипирането и реализирането на схемата „тролей“ за спасяване на пострададал през препятствие и до съседен обект.	6 ч. практ.
11.	Пренасяне на пострададал.	Пренасяне на пострададал в носилка по трудно достъпни терени.	6 ч. практ.
ВСИЧКО ЧАСОВЕ:		ЛЕКЦИИ УПРАЖНЕНИЯ ОБЩО ЧАСОВЕ:	6 34 40

СЪГЛАСУВАНО:
ДИРЕКТОР НА
ГЛАВНА ДИРЕКЦИЯ
“ПОЖАРНА БЕЗОПАСНОСТ
И ЗАЩИТА НА НАСЕЛЕНИЕТО” - МВР
ГЛ. КОМИСАР,

(инж. Н. Николов)

ПРЕДЛАГА:
ДЕКАН НА
ФАКУЛТЕТ ПБЗН ПРИ
АКАДЕМИЯ НА МВР

КОМИСАР

(доц.д-р Р. Янев)

МИНИСТЕРСТВО НА ВЪТРЕШНИТЕ РАБОТИ
АКАДЕМИЯ
1715 София, бул. "Александър Малинов" № 1

Рег. № У581р-У5УУ Екз. № ...
Дата 03.07 2014 г.

УТВЪРЖДАВАМ:
ВНД РЕКТОР НА
АКАДЕМИЯТА НА МВР:

Главен инспектор
* (доп. д-р И. Великов)

УЧЕБНА ПРОГРАМА

ЗА ОБУЧЕНИЕ

**НА ДОБРОВОЛЦИ ЗА ИЗВЪРШВАНЕ НА ВИСОЧИННО СПАСЯВАНЕ С
ПОМОЩТА НА ВЪЖЕТА
(ВТОРО НИВО)**

(специализирано обучение)

София, 2014

ЦЕЛ: Придобиване на теоретични знания и практически умения за оценка на обстановката и изграждане и реализиране на спасителни системи с помощта на въжета и въжени устройства.

ПРОДЪЛЖИТЕЛНОСТ: 24 учебни часа;

ФОРМА НА КОНТРОЛ: теоретичен изпит – тест, практически изпит;

ОРГАНИЗАЦИЯ: участниците в един курс да бъдат максимум 10 човека;

МАТЕРИАЛНО-ТЕХНИЧЕСКО ОСИГУРЯВАНЕ: статично въже 10,5 mm – 26p. по 100m, лични предпазни средства за работа на височина, спасително седло, спасителна носилка, оборудване за изграждане на въжени системи за спасяване, мултимедия;

МЯСТО НА ПРОВЕЖДАНЕ НА КУРСА: Учебна зала и полигон.

№	Наименование на темата	Съдържание на темата	Часове
1.	Нормативна база, регламентираща спасителните дейности с помощта на въжета	Запознаване с нормативната база в МВР, регламентираща извършването на височинни дейности, в това число и на спасителни с помощта на въжета	1 час лекция
2.	Въжета, лични предпазни средства и оборудване използвани за спасителни дейности.	Видове, основни параметри и правила за тяхната експлоатация, съхранение и бракуване. Оценка на състоянието и готовността за тяхното използване.	1 час лекция
3.	Видове системи за безопасност при работа на височина	Система за ограничен достъп, система за позиционирана работа и система за задържане на падащо тяло. Минимални изисквания за безопасност при използване на лични предпазни средства и оборудване в системите.	1 час лекция
4.	Опорни точки.	Видове опорни точки. Определяне, проверка и познаване на опорните точки. Избор и прилагане на различни видове опорни точки.	1 час лекция
5.	Спасяване на пострадад със спускане.	Основни правила при екипирането и реализирането на схеми за спасяване на пострадад, самостоятелно или с придружител със спускане.	4 ч. практ.
7.	Спасяване на пострадад с извличане.	Видове полиспасти. Оразмеряване на полиспаст. Основни правила при екипирането и реализирането на схеми за спасяване на пострадад, самостоятелно или с придружител с извличане.	1 час лекция 5 ч. практ.
8.	Техника на преминаване на възел при спасяване на пострадад.	Основни правила при екипирането и реализирането на схеми за спасяване на пострадад при спускане и извличане с преминаване на възел.	6 ч. практ.
9.	Спасяване на пострадад с помощта на схемата „тролей”.	Състав на спасителният екип. Особенности при избора на опорни точки и закрепването към тях. Основни правила при екипирането и реализирането на схемата „тролей” за спасяване на пострадад през препяствие и до съседен обект.	4 ч. практ.
	ВСИЧКО ЧАСОВЕ:	ЛЕКЦИИ УПРАЖНЕНИЯ ОБЩО ЧАСОВЕ:	5 19 24

СЪГЛАСУВАНО:

ДИРЕКТОР НА

ГЛАВНА ДИРЕКЦИЯ

“ПОЖАРНА БЕЗОПАСНОСТ

И ЗАЩИТА НА НАСЕЛЕНИЕТО” - МВР

ГЛ. КОМИСАР,

(инж. Н. Николов)

ПРЕДЛАГА:

ДЕКАН НА

ФАКУЛТЕТ ПБЗН ПРИ

АКАДЕМИЯ НА МВР

КОМИСАР

(доц.д-р Р. Янев)

МИНИСТЕРСТВО НА ВЪТРЕШНИТЕ РАБОТИ
АКАДЕМИЯ
1715 София, бул. "Ап. Малинов" № 1

Рег. № 4849 Екз. № ...
Дата 20.12. 2013 г.

УТВЪРЖДАВАМ:
ВНД РЕКТОР НА
АКАДЕМИЯТА НА МВР:
Гл. инспектор,

(доц. д-р И. Великов)

УЧЕБНА ПРОГРАМА

ЗА ОБУЧЕНИЕ НА ДОБРОВОЛЦИ ЗА РАБОТА С МОТОРЕН ТРИОН

ЦЕЛ: Придобиване на теоретични знания и практически умения за работа с моторен трион при въздействие върху дърво.

ПРОДЪЛЖИТЕЛНОСТ: 40 учебни часа;

ФОРМА НА КОНТРОЛ: теоретичен изпит – тест, практически изпит;

ОРГАНИЗАЦИЯ: участниците в един курс да бъдат максимум 10 човека;

МАТЕРИАЛНО-ТЕХНИЧЕСКО ОСИГУРЯВАНЕ: комплектован моторен трион, инструмент за ремонт, инструмент за ръчно заточване на веригата, защитни дрехи, каска и противосрезни ръкавици, горивосмазочни материали, мултимедия;

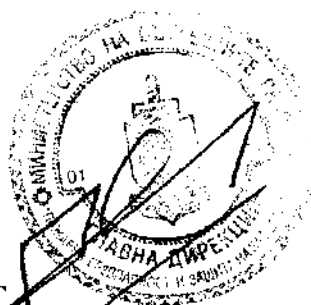
МЯСТО НА ПРОВЕЖДАНЕ НА КУРСА: Учебна зала и полигон.

№	Наименование на темата	Съдържание на темата	Часове
1.	Обща информация за моторните триони, използвани за нуждите на ГДПБЗН.	Изучават се различните видове моторни триони и критериите за избор на подходящ за нуждите на ГДПБЗН. Изучават се видовете бензинови моторни триони (БМТ) за въздействие върху дърво, основните им елементи и тяхното предназначение. Разглеждат се специфичните особености при използването на БМТ за нуждите на ГДПБЗН.	1 час лекция
2.	Основни правила за експлоатация на БМТ. Мерки за безопасност.	Изучават се различните видове проверки на БМТ, отделните етапи на тези проверки, както и последователността и начина за тяхното извършване. Изучават се правилата за подготовка и привеждане в действие на БМТ. Обръща се внимание на мерките за безопасност при осъществяване на тези действия.	1 час лекция 7 часа упр.
3.	Защитно облекло, предпазни средства и спомагателни инструменти, необходими при работа с БМТ.	Изучават се видовете защитни облекла и инструменти, използвани в процеса на експлоатация на БМТ	1 час лекция
4.	Поваляне на дървета. Мерки за безопасност.	Изучават се нормативната база, регламентираща въздействието върху дървото и основните етапи на организацията при неговото поваляне. Изучават се основните правила за въздействие върху дървото при неговото поваляне, като се обръща специално внимание върху мерките за безопасност.	1 час лекция 7 часа упр.
5.	Кастрене на дървета. Мерки за безопасност.	Изучават се основните правила за въздействие върху дървото при неговото кастрене, когато е повалено или от коша на автоподемник (автомеханична стълба), като се обръща специално внимание на мерките за безопасност	1 час лекция 7 часа упр.
6.	Въздействие върху дървета със специфични особености.	Изучават се основните правила за въздействие върху дървета с диаметър, по голям от режещата дължина на шината; с естествен наклон, различен от посоката на поваляне на дървото; разположени върху наклонен терен и др.	6 часа упр.

7.	Изпит	Теоретичен и практически изпит	8 часа
		ВСИЧКО ЧАСОВЕ:	
		ЛЕКЦИИ	5
		УПРАЖНЕНИЯ	35
		ОБЩО ЧАСОВЕ:	40

СЪГЛАСУВАНО:
ДИРЕКТОР НА
ГЛАВНА ДИРЕКЦИЯ
“ПОЖАРНА БЕЗОПАСНОСТ
И ЗАЩИТА НА НАСЕЛЕНИЕТО” - МВР
ГЛАВЕН КОМИСАР,

(инж. Н. Николов)

ПРЕДЛАГА:

ДЕКАН НА
ФАКУЛТЕТ “ПБЗН” ПРИ
АКАДЕМИЯТА НА МВР:
КОМИСАР,

(проф. д-р инж. Г. Ботев)

МИНИСТЕРСТВО НА ВЪТРЕШНИТЕ РАБОТИ
АКАДЕМИЯ
1715 София, бул. "Ал. Малинов" № 1

Рег. № 4581 / 4576 Екз. № ...
Дата 03.07 2014 г.

УТВЪРЖДАВАМ:

ВНД РЕКТОР НА
АКАДЕМИЯТА НА МВР:

Гл. Инспектор,

(доц. д-р. И. Великов)

УЧЕБНА ПРОГРАМА

**ЗА ПЪРВОНАЧАЛНО ПРОФЕСИОНАЛНО ОБУЧЕНИЕ НА
ДОБРОВОЛЦИ ЗА РАБОТА С ПОЖАРНИ ПОДЕМНИ СРЕДСТВА**

ЦЕЛ: Обучаваните лица да придобият знания и умения, необходими за безопасната експлоатация на пожарните подедни средства, съгласно чл. 1, ал.3 на Заповед № Из-1775 от 05 август 2010 г. – Правила за безопасност и здраве при работа на органите за „Пожарна безопасност и спасяване” и чл.55, ал.2 от Наредба за безопасна експлоатация и технически надзор на повдигателните съоръжения, Обн. ДВ. бр.73 от 17 Септември 2010г.

За постигане на поставената цел, след завършване на учебния курс обучаваният трябва да притежава:

1. Знания за:

- основните тактико-технически характеристики на ПАС и ПАП;
- предназначението и класификацията на ПАС и ПАП;
- устройството и принципа на действие на подедната субструктура на ПАС и ПАП;
- конструктивните особености и периодичността на техническите обслужвания на ПАС и ПАП;
- общите и специфични изисквания при експлоатацията на ПАС и ПАП и задълженията на длъжностните лица при действие с тях.

2. Умения за:

- управление и експлоатация на ПАС и ПАП;
- извършване на различните видове техническо обслужване на ПАС и ПАП, съгласно инструкцията за експлоатация на завода производител;
- работа с различни ПАС и ПАП;
- прилагане на правилата за здравословни и безопасни условия на труд при работа с ПАС и ПАП.

ОБЩА ПРОДЪЛЖИТЕЛНОСТ: 40 учебни часа.

ФОРМА НА КОНТРОЛ: Знанията и уменията на обучаваните се оценяват индивидуално, чрез теоретичен изпит – тест и практически изпит.

ОРГАНИЗАЦИЯ: До обучение по тази програма се допускат само лица медицинско освидетелствани от лекарска комисия и притежаващи свидетелство за управление на МПС кат."С". При провеждане на практическо обучение в една група могат да се обучават едновременно не повече от 10 човека.

МАТЕРИАЛНО-ТЕХНИЧЕСКО ОСИГУРЯВАНЕ: Учебен кабинет, мултимедийна система, учебна документация, ПАС и ПАП.

МЯСТО НА ПРОВЕЖДАНЕ НА КУРСА: Учебна зала и център за управление и експлоатация на ПАС и ПАП.

РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА УЧЕБНОТО ВРЕМЕ В КУРСА:

Форма на обучение	Аудиторна заетост - учебни часа		Всичко
	Лекции	Практически упражнения	
Присъствена	9	31	40

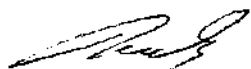
№	Наименование на темата	Съдържание на темата	Часове
---	------------------------	----------------------	--------

1	Видове пожарни автостълби и автоподемници. Устройство и тактико-технически данни.	В лекцията се изучават предназначението и класификацията на ПАС и ПАП. Разглеждат се основните тактико-технически характеристики на ПАС и ПАП. Разглежда се устройството и принципа на действие на подемната субструктура на ПАС и ПАП.	3 уч. часа лекция
2	Неизправности и техническо обслужване на пожарните автостълби и автоподемници.	В лекцията се изучават основните неизправности, които биха възникнали в процеса на експлоатация и начина за отстраняването им. Разглеждат се различните видове техническо обслужване според инструкцията за експлоатация на завода производител. В практическото упражнение се посочват местата за възникване на възможните неизправности и се коментират начините за отстраняването им.	2 уч. Час лекция; 2 уч. Час упр.
3	Видове товари и товарозахващащи устройства.	В лекцията се изучават различните видове товарозахващащи устройства, обозначение и начините за привързване на товарите. В практическото упражнение обучаваните придобиват и затвърждават знания за различните видове товарозахващащи устройства и видовете възли.	2 уч. часа лекция; 3 уч. часа упр.
4.	Сигнализация при действие с пожарните автостълби и автоподемници.	В лекцията се изучава видовете сигнали подавани при експлоатация на повдигателната субструктура. В практическото упражнение обучаваните практикуват ходаването на различните видове сигнали към оператора на пондигателната субструктура.	1 уч. час лекция; 2 уч. часа упр.
5	Безопасност и здраве при експлоатация на пожарните автостълби и автоподемници.	В лекцията се изучават регламентираните изисквания, реда и правилата за експлоатация на ПАС и ПАП.	1 уч. час лекция
6	Управление на пожарните автостълби и автоподемници.	В практическото упражнение обучаваните придобиват и затвърждават знанията за: - управление на базовото шаси; - подхождане на автомобила към обекта; - установяване на автомобила при съблюдаване на изисквания за габарит, устойчива повърхност, възможни препятствия.	4 уч. часа упр.
7	Действие с пожарни автостълби без товар.	В практическото упражнение се придобиват умения за експлоатация на специализираната субструктура без товар при спазване на изискванията за безопасност и здраве.	4 уч. часа упр.
8	Действие с пожарни автоподемници без товар.	В практическото упражнение се придобиват умения за експлоатация на специализираната субструктура без товар при спазване на изискванията за безопасност и здраве.	4 уч. часа упр.

9	Действие с пожарни автостълби с товар.	В практическото упражнение се придобиват умения за експлоатация на специализираната субструктура с товар при спазване на изискванията за безопасност и здраве.	6 уч. часа упр.
10	Действие с пожарни автоподемници с товар.	В практическото упражнение се придобиват умения за експлоатация на специализираната субструктура с товар при спазване на изискванията за безопасност и здраве.	6 уч. часа упр.

ПРЕДЛАГА
ДЕКАН
НА ФАКУЛТЕТ ПБЗН
ПРИ АКАДЕМИЯТА НА МВР:

Комисар,

(доц. д-р. Р. Янев)

СЪГЛАСУВАМ:
ДИРЕКТОР
НА ГЛАВНА ДИРЕКЦИЯ
"ПОЖАРНА БЕЗОПАСНОСТ
И ЗАЩИТА НА НАСЕЛЕНИЕТО":

Гл. Комисар

(инж. Н. Николов)

МИНИСТЕРСТВО НА ВЪТРЕШНИТЕ РАБОТИ
АКАДЕМИЯ
1715 София, бул. "Ал. Малинов" № 1

Рег. № 4581p-4538 Екз. № ...
Дата 03.04. 2014 г.

УТВЪРЖДАВАМ:
ВНД РЕКТОР НА
АКАДЕМИЯТА НА МВР:

Гл. Инспектор,

(доц. д-р. И. Великов)

У Ч Е Б Н А П Р О Г Р А М А

**ЗА ПЪРВОНАЧАЛНО ПРОФЕСИОНАЛНО ОБУЧЕНИЕ НА
ДОБРОВОЛЦИ ЗА РАБОТА С МОТОРНИ АГРЕГАТИ**

ЦЕЛ: Обучаваните лица да придобият знания и умения, необходими за безопасната експлоатация на моторните агрегати, съгласно чл. 1, ал.3 на Заповед № Из-1775 от 05 август 2010 г. – Правила за безопасност и здраве при работа на органите за „Пожарна безопасност и спасяване”

За постигане на поставената цел, след завършване на учебния курс обучаваният трябва да притежава:

1. Знания за:

- основните тактико-технически характеристики на моторните агрегати;
- предназначението и класификацията на моторните агрегати;
- устройството и принципа на действие на моторните агрегати;
- конструктивните особености и периодичността на техническите обслужвания на моторните агрегати;
- общите и специфични изисквания при експлоатацията на моторните агрегати и задълженията на длъжностните лица при действие с тях.

2. Умения за:

- управление и експлоатация на моторните агрегати;
- извършване на различните видове техническо обслужване на моторните агрегати, съгласно инструкцията за експлоатация на производителя;
- работа с различните моторни агрегати;
- прилагане на правилата за здравословни и безопасни условия на труд при работа с моторните агрегати.

ОБЩА ПРОДЪЛЖИТЕЛНОСТ: 40 учебни часа.

ФОРМА НА КОНТРОЛ: Знанията и уменията на обучаваните се оценяват индивидуално, чрез теоретичен изпит – тест и практически изпит.

ОРГАНИЗАЦИЯ: При провеждане на практическо обучение в една група могат да се обучават едновременно не повече от 10 човека.

МАТЕРИАЛНО-ТЕХНИЧЕСКО ОСИГУРЯВАНЕ: Учебен кабинет, мултимедийна система, учебна документация, моторни агрегати.

МЯСТО НА ПРОВЕЖДАНЕ НА КУРСА: Учебна зала и център за управление и експлоатация на моторните агрегати.

РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА УЧЕБНОТО ВРЕМЕ В КУРСА:

Форма на обучение	Аудиторна заетост - учебни часа		Всичко
	Лекции	Практически упражнения	
Присъствена	8	32	40

№	Наименование на темата	Съдържание на темата	Часове
1	Защитно облекло,предпазни средства и спомагателни инструменти при работа с МА. Специфични особености при работа с МА.	В лекцията се изучават предназначението и класификацията на МА, защитното облекло,предпазните средства и спомагателните инструменти,специфичните особености при работа с МА. В практическото упражнение на обучаемите се представят защитното облекло,предпазните средства и спомагателните инструменти при работа с МА.	1 уч. часа лекция 2 уч. Час упр.
2	Механизирани хидравлични инструменти.	В лекцията се изучават предназначението и класификацията на механизирани хидравлични инструменти. Разглеждат се различните видове техническо обслужване и правила за безопасност според инструкцията за експлоатация на производителя . В практическото упражнение се извършват действия с механизирани хидравлични инструменти .	1 уч. Час лекция; 6 уч. Час упр.
3	Еластично-пневматични повдигачи.	В лекцията се изучават предназначението и класификацията на еластично-пневматичните повдигачи. Разглеждат се различните видове техническо обслужване и правила за безопасност според инструкцията за експлоатация на производителя . В практическото упражнение се извършват действия с еластично-пневматичните повдигачи.	1 уч. Час лекция; 6 уч. Час упр.
4.	Основни параметри и обща конструкция на моторен ъглошлайф. Подготовка за работа на моторен ъглошлайф. Правила за безопасност и здраве.	В лекцията се изучават предназначението и класификацията, основните параметри и конструкцията на моторен ъглошлайф. Разглеждат се различните видове техническо обслужване и правила за безопасност според инструкцията за експлоатация на производителя . В практическото упражнение се извършват действия с моторен ъглошлайф.	2 уч. Час лекция; 6 уч. Час упр.
5	Подготовка за работа на моторен трион за дърво.Поваляне на дървета.Правила за безопасност и здраве.	В лекцията се изучават предназначението и класификацията, основните параметри и конструкцията на моторен трион за дърво. Подготовка за работа на моторен трион за дърво Разглеждат се различните видове техническо обслужване и правила за безопасност според инструкцията за експлоатация на производителя . В практическото упражнение се извършват действия с моторен трион за дърво.	2 уч. Час лекция; 6 уч. Час упр.
6	Спасителни работи за	В лекцията се изучават тактически схеми при спасителни работи за освобождаване и изваждане	1 уч. Час

	освобождаване и изваждане на пострадали от катастрофирани превозни средства.	на пострадали от катастрофирани превозни средства. Разглеждат се правилата за безопасност и здраве. В практическото упражнение се извършват спасителни работи за освобождаване и изваждане на пострадали от катастрофирани превозни средства.	лекция: 6 уч. Час упр.
--	--	--	---------------------------------

ПРЕДЛАГА
ДЕКАН
НА ФАКУЛТЕТ ПБЗН
ПРИ АКАДЕМИЯТА НА МВР:

Комисар,

(доц. д-р. Р. Янев)

СЪГЛАСУВАМ:
ДИРЕКТОР
НА ГЛАВНА ДИРЕКЦИЯ
“ПОЖАРНА БЕЗОПАСНОСТ
И ЗАЩИТА НА НАСЕЛЕНИЕТО”:

Гл. Комисар,

(инж. Н. Николов)

МИНИСТЕРСТВО НА ВЪТРЕШНИТЕ РАБОТИ
АКАДЕМИЯ
1715 София, бул. "Александър Малинов" № 1

Рег. № **4847** Екз. № ...
Дата **20.12** 2013 г.

УТВЪРЖДАВАМ:
ВНД РЕКТОР НА
АКАДЕМИЯТА НА МВР:
Гл. инспектор,

(доц. д-р И. Великов)

УЧЕБНА ПРОГРАМА

**ЗА ОБУЧЕНИЕ НА ДОБРОВОЛЦИ ЗА ПРЕДОТВРЯВАНЕ НА АВАРИИ В
ХИМИЧЕСКАТА ПРОМИШЛЕННОСТ С ИЗТИЧАНЕ НА ХИМИЧЕСКИ
ПРОДУКТИ ОТ СЪДОВЕ В ОКОЛНАТА СРЕДА И ПРИ ЛИКВИДИРАНЕТО НА
ПРОБИВИ В АВТО И ЖП ЦИСТЕРНИ ТРАНСПОРТИРАЩИ ОПАСНИ
ВЕЩЕСТВА**

(ТЕМАТИКАТА НА КУРСА НЕ РАЗГЛЕЖДА АВАРИИ СВЪРЗАНИ С ПОЖАРИ)

София, 2013

ЦЕЛ: Придобиване на теоретични знания и практически умения за работа по предотвратяване на течове от съоръжения за преработка, съхранение и превоз на опасни вещества в опасна среда.

ПРОДЪЛЖИТЕЛНОСТ: 24 учебни часа;

ФОРМА НА КОНТРОЛ: теоретичен изпит – тест, практически изпит;

ОРГАНИЗАЦИЯ: участниците в един курс да бъдат максимум 12 човека;

МАТЕРИАЛНО-ТЕХНИЧЕСКО ОСИГУРЯВАНЕ: защитни средства за работа в химически активна среда, въздушно-дихателни апарати за спасителите и допълнителни маски за защита на дихателните пътища на пострадалите, камера за деконтаминация на пострадали и спасители, деконтаминиращи средства, носилки за пренасяне на пострадали и средства за оказване на първа помощ, пневматични мобилни системи за тампониране (спиране на течове) и пневматични мобилни средства за прехвърляне на течности в други обеми, елементи от съоръжения или цистерни за извършване на тампониране от обучаемите, ГСМ, мултимедия;

МЯСТО НА ПРОВЕЖДАНЕ НА КУРСА: Учебна зала, полигон с монтирана цистерна или част от инсталация с възможност за тампониране. Мултимедия.

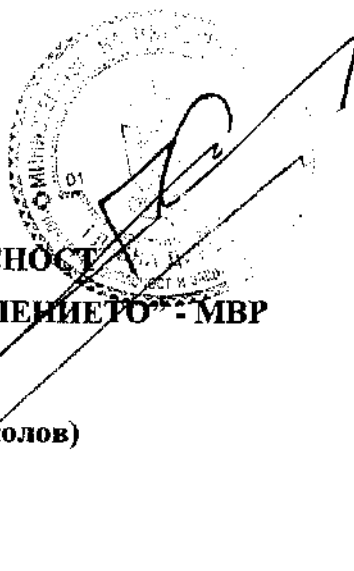
№	Наименование на темата	Съдържание на темата	Часове
1.	Обща информация за аварийите с изтичане на вещества в околната среда.	Изучават се различните видове аварии с изтичане на опасни вещества в ликвидирането на които участват силите и средствата на ГДПБЗН. Изучават се видовете аварийни изтичания в зависимост от производствата в дадения промишлен район където изпълняват задълженията си доброволните формирования. Изучава се кога е необходимо да се извърши деконтаминация в зависимост от опасностите за пострадалите и спасителите. Разглеждат се видовете транспортни средства и евентуалните аварии при транспортирането на опасни товари по местопребиваване на доброволните формирования.	2 часа лекция
2.	Защитно облекло, предпазни средства за работа в горещата зона. Мерки за безопасност.	Изучават се видовете защитни облекла, спецификата на обличането и спецификата на събличането на деконтаминирано и частично деконтаминирано облекло. Етапите , на деконтаминация на пострадалите, спасителите и техниката. Маркирането на опасните зони за достъп. Мерки за безопасност с цел ограничаване на замърсяванията.	2 часа лекция

3.	Пневматични системи за ограничаване на течовете. Мерки за безопасност при работа с мобилни пневматични системи.	Пневматични възглавници за повдигане и ограничаване на разливи вследствие на преобръщане на обеми с опасни вещества. Пневматични възглавници за спиране на течове от цистерни. Поставяне и работа с тях. Пневматични системи с възможност за тампониране на ограничени отвори и евакуация на част от течността в друг обем. Мерки за безопасност при работа с такива прибори. Пневматични възглавници за тампониране на канализационни отвори за ограничаване разпространението на опасни вещества в канализационната мрежа. Тампониране на отвори на обърнати цистерни и др. съоръжения за ограничаване на течове. Практически упражнения за подготовка на системите за работа, преди въвеждането в горещата зона.	2 часа лекция 2 часа упражнения
4.	Ликвидиране на промишлена авария с изтичане на и тампониране на теча. Ликвидиране на ПТП с превоз на ОВТ по шосе и/или железопътна цистерна с тампониране на теча.	Изучават се основните правила за работа при тампониране на с теч на(хлор), сигнално ограждане на района с обособяване на гореща, топла и студена зона. Ограничаване на достъпа в опасния район без индивидуални предпазни средства. Подготовка и разполагане на екипите за деконтаминация на пострадали, спасители и техника. Подготовка и работа на спасителните екипи в горещата зона. Спасяване на пострадали, тампониране на течове и ограничаване на аварията. Участващите в горещата зона докладват за всяко свое действие в сформирания щаб с използване на радиостанции с ларингофони. (Изучават и методи за комуникация в екипа със знаци при липса на такава комуникационна техника.) Екипите се подготвят и за взаимопомощ при усложняване на обстановката и при инцидент със спасител, когато имаме ограничен брой индивидуални защитни средства. В обстановка на намалена видимост и задимяване.	1 час лекция 7 часа практическо занятие на полигон.
5.	Първа помощ при различни химически аварии с изтичане на опасни вещества.	Първа помощ в зависимост от веществата използвани и транспортирани в зоната на действие на доброволните формирования. Сортировка и пренасяне до пункта за деконтаминация. Взаимодействие с органите на специализирана медицинска помощ от ЦСМП. Транспортиране на пострадали.	2 часа лекция 2 часа упражнения
6	Изпит	Теоретичен и практически изпит	4 часа

	ВСИЧКО ЧАСОВЕ:	
	ЛЕКЦИИ	9
	УПРАЖНЕНИЯ	15
	ОБЩО ЧАСОВЕ:	24

СЪГЛАСУВАНО:
ДИРЕКТОР НА
ГЛАВНА ДИРЕКЦИЯ
“ПОЖАРНА БЕЗОПАСНОСТ
И ЗАЩИТА НА НАСЕЛЕНИЕТО” - МВР
ГЛАВЕН КОМИСАР,

(инж. Н. Николов)

ПРЕДЛАГА:

ДЕКАН НА

ФАКУЛТЕТ “ПБЗН” ПРИ
АКАДЕМИЯТА НА МВР:
КОМИСАР,

(проф. д-р инж. П. Ботев)

МИНИСТЕРСТВО НА ВЪТРЕШНИТЕ РАБОТИ
АКАДЕМИЯ
1715 София, бул. "Ал. Малинов" № 1

Рег. № 4581p-45702 / Екз. № ...
Дата 03.04. 2014 г.

УТВЪРЖДАВАМ:

ВНД РЕКТОР НА
АКАДЕМИЯТА НА МВР:

Гл. Инспектор,

(доп. д-р. И. Великов)

У Ч Е Б Н А П Р О Г Р А М А

**ЗА СПЕЦИАЛИЗИРАНО ОБУЧЕНИЕ НА ДОБРОВОЛЦИ ПО
РАДИАЦИОННА ЗАЩИТА**

София, 2014

ЦЕЛ: Придобиване на теоретични знания и умения от доброволци с използване на защитни средства и защита на пострадали при инциденти с източници на йонизиращо лъчение и планиране на действия и организиране на защитата на населението при ядрени инциденти.

Условие за участие в курса е успешно завършен първоначален основен курс, курс за работа с дихателни апарати, специализиран курс за предотвратяване на аварии в химическата промишленост с изтичане на химически продукти от съдове в околната среда и при ликвидирането на пробиви в авто и жп цистерни, транспортиращи опасни вещества и курс за работа с комуникационни средства в МВР (ларингофони).

След преминаване на курса, доброволците могат да извършват самостоятелни действия при спасителни дейности за защита на пострадали при инциденти с източници на йонизиращо лъчение и планиране на действия и организиране на защитата на населението при ядрени инциденти.

ОБЩА ПРОДЪЛЖИТЕЛНОСТ: 24 учебни часа.

ФОРМА НА КОНТРОЛ: Знанията и уменията на обучаваните се оценяват индивидуално, чрез теоретичен изпит – тест и практически изпит.

ОРГАНИЗАЦИЯ: До обучение по тази програма се допускат само лица медицинско освидетелствани от лекарска комисия и получили положително заключение за годност за работа с дихателни апарати. При провеждане на практическо обучение в една група могат да се обучават едновременно не повече от 6 човека.

МАТЕРИАЛНО-ТЕХНИЧЕСКО ОСИГУРЯВАНЕ: Учебен кабинет, мултимедийна система, учебна документация, дихателни апарати, лични предпазни средства, дозиметрични прибори, образци на отчетни документи, център за тренировки - полигон.

МЯСТО НА ПРОВЕЖДАНЕ НА КУРСА: Учебна зала и център за тренировки - полигон.

№	Наименование на темата	Съдържание на темата	Часове
1	Предмет, цел и задачи на курса. Основни понятия в РЗ. Сили за реакция при инциденти.	Основни цели на курса. Клас на аварията. Планиране, реагиране и координиране на спасителните работи. Информационно осигуряване. Мерки за безопасност. Информирание на обществото. Общи нива за намеса. Защита на населението. Комуникация с медиите.	2 уч. часа лекция
2	Средства за индивидуална защита на доброволните формирования.	В лекцията се изучават видовете йонизиращи лъчения. Основните фактори поразяващи човек при облъчване. Индивидуалната защита на доброволните формирования. Изучават се мерните единици и величините използвани в радиационната защита на човек. Разглеждат се изискванията при работа в замърсена среда (горещата зона). Изучават се елементите на системата за деконтаминация на доброволните формирования, техниката и пострадалите работели или попаднали в зоната на радиационно замърсяване. Здравни ефекти при облъчване на населението.	3 уч. часа лекция
3	Международна скала за ядрени събития INES.	Общо описание на INES. Радиологичен еквивалент и дози на облъчване. Инциденти при превоз на радиоактивни вещества. Не регламентиран достъп	2 уч. часа лекция;

	Процедури при локализиране и ликвидиране на последици от ядрени аварии и инциденти с източници на йонизиращи лъчения. Аварийно планиране.	и транспорт на ядрени материали и медицински източници на йонизиращо лъчение. Ядрени аварии. Нормативна база регламентираща спасителните работи и аварийното планиране. Мерки за защита спасителите и на населението в зависимост от размерите на аварията. Планиране на действията на доброволните формирования. Задължения на ръководния състав на доброволните формирования. Контрол на достъпа в заразен участък. Дозиметричен контрол.	
4	Дозиметрични прибори използвани в ПБЗН, средства за индивидуален контрол.	В лекцията се изучават предназначението, общото устройство и принципа на действие на дозиметричните прибори и индивидуалните дозиметри. Разглеждат се техническите характеристики и конструктивните особености на приборите по марки и модели с относително широко разпространение в звената за ПБЗН. В практическото упражнение обучаваните придобиват и затвърждават знания за конструктивните особености и правилата за експлоатация и работа с прибори за дозиметричен и индивидуален контрол. Изучават способите за деконтаминация на дозиметричните прибори и тяхната повторна употреба в активна среда. Изучават методите за мониторинг на радиационните нива в непосредствена близост до аварията.	2 уч. часа лекция; 2 уч. часа упр.
5	Ликвидиране на авария с изтичане на източници с йонизиращо лъчение и ограничаване на горещата зона. Ликвидиране на ПТП с нерегламентиран превоз на източници на йонизиращо лъчение.	Изучават се основните правила за работа при инциденти с източници на йонизиращо лъчение при ПТП, авария в АЕЦ или други технологични съоръжения, работещи с източници на йонизиращо лъчение сигнално ограждане на района с обособяване на гореща, топла и студена зона. Ограничаване на достъпа в опасния район. Подготовка, екипировка и разполагане на групите за деконтаминация на пострадали, спасители и техника. Подготовка и работа на спасителните екипи в горещата зона. Спасяване на пострадали и ограничаване на аварията. Изучаване на методите за комуникация с екипите в горещата зона. (Изучават и методи за комуникация в екипа със знаци при липса на такава комуникационна техника.) Работа на щаба и взаимодействието с областната и местната власт.	1 уч. час лекция; 7 уч. часа упр.
6	Организиране и осъществяване на радиационната защита на населението в съответния регион	В лекцията се изучават регламентираните изисквания, реда и правилата за организиране и осъществяване на радиационна защита в населеното място където се базира доброволното формирование. Изучава се създадената организация от структурните за ПБЗН. Разясняват се задълженията на длъжностните лица при организацията на радиационната защита в	2 уч. часа лекция

	гр /с.....	конкретното населено място. Изучават се видовете сигнали за уведомяване на населението при радиационна заплаха и др. Методите за радиационен мониторинг и контрол.	
7	Първа помощ при ликвидиране на инциденти с радиационни източници. Взаимодействие на спасителните служби с медицински формирования участващи в спасителните работи и др.	В лекцията се изучават основните изисквания за оказване на помощ на пострадали в горещата зона. Изясняват се симптомите на лъчевата болест и профилактичните мерки за защита на спасителите и населението от засегнатия район. Разглеждат се методите за следене и контрол на състоянието на пострадалите и спасителите. Изучава етапите на евакуация при поразяване на населението. Изяснява се създадената организация за оказване на първа медицинска помощ при радиационни инцидент в населено място. В практическото занятие се отработват методи за пренасяне на пострадали, поставяне на защитни средства на пострадал. Деконтаминация на пострадал, отстраняване и съхранение на замърсени облекла. Защита и деконтаминация на медицинските екипи.	2 уч. час лекция; 1 уч. часа упр.
		ВСИЧКО ЧАСОВЕ: ЛЕКЦИИ УПРАЖНЕНИЯ ОБЩО ЧАСОВЕ:	14 10 24

ПРЕДЛАГА
ДЕКАН
НА ФАКУЛТЕТ ПБЗН
ПРИ АКАДЕМИЯТА НА МВР:

Комисар,

(доц. д-р. Р. Янев)

СЪГЛАСУВАМ:
ДИРЕКТОР
НА ГЛАВНА ДИРЕКЦИЯ
“ПОЖАРНА БЕЗОПАСНОСТ
И ЗАЩИТА НА НАСЕЛЕНИЕТО”:

Гл. Комисар,

(инж. Н. Николов)

МИНИСТЕРСТВО НА ВЪТРЕШНИТЕ РАБОТИ
АКАДЕМИЯ
1715 София, бул. "Александър Малинов" № 1

Рег. № 4845 Екз. № ...
Дата 10.10. 2013 г.

УТВЪРЖДАВАМ:
ВНД РЕКТОР НА
АКАДЕМИЯТА НА МВР
Гл. инспектор,

(доц. д-р И. Великов)

УЧЕБНА ПРОГРАМА

**ЗА ОБУЧЕНИЕ НА ДОБРОВОЛЦИ ЗА СПАСЯВАНЕ НА ЗАТРУПАНИ
ХОРА ПОД РАЗВАЛИНИТЕ НА РАЗРУШЕНИ СГРАДИ И ДР.**

(ТЕМАТИКАТА НА КУРСА НЕ РАЗГЛЕЖДА АВАРИИ СВЪРЗАНИ С ПОЖАРИ)

София, 2013

ЦЕЛ: Придобиване на теоретични знания и практически умения за спасяване на хора попаднали под развалините на сгради и други обекти от градската инфраструктура.

ПРОДЪЛЖИТЕЛНОСТ: 27 учебни часа;

ФОРМА НА КОНТРОЛ: теоретичен изпит – тест, практически изпит;

ОРГАНИЗАЦИЯ: участниците в един курс да бъдат максимум 12 човека;

МАТЕРИАЛНО-ТЕХНИЧЕСКО ОСИГУРЯВАНЕ: защитни средства за работа в развалини на сгради и др., сигнални ограждащи елементи за маркиране на работната зона през деня и нощта, хидравлични и пневматични комплекти за повдигане на плоскости и други режещи инструменти за прерязване на арматура и направа на отвори в бетонени конструкции. Носилки за пренасяне на пострадалите и средства за оказване на първа помощ, ГСМ, мултимедия;

МЯСТО НА ПРОВЕЖДАНЕ НА КУРСА: Учебна зала и полигон, част от полуразрушена сграда или друго съоръжение от градската инфраструктура.

№	Наименование на темата	Съдържание на темата	Часове
1.	Обща информация за разрушаването на сгради, причини и последици.	Изучават се различните видове причини за разрушаване на сгради. Организацията на спасителните работи при масови поражения върху инфраструктурата. Задълженията на екипите при ликвидиране на последици от разрушения и спасяване на затрупани. Нормативната база регламентираща спасителните работи в различни условия (природни бедствия, терористични актове или неправомерно нарушаване конструкцията на сградата). Спасяване на хора затрупани от строителни материали и затрупани в изкопи. Етапите на спасителната операция и взаимодействието с органите на ЦСМП и полицията.	2 часа лекция
2.	Защитно облекло, предпазни средства за работа при проникване в сгради с разрушени елементи	Изучават се видовете защитни облекла. Защитни ботуши, ръкавици. Предпазни каски и шлемове и др. Мерки за безопасност.	1 час лекция
3.	Хидравлични комплекти за спасителни работи. Мерки за безопасност при работа.	Конструкция и предназначение на хидравличните инструменти за повдигане. Сглобяване и привеждане в работно положение на инструмента. Използване на допълнителни подпори и крепежни елементи. Мерки за безопасност при работа с хидравлични системи работещи с повишено налягане. Видими и невидими конструктивни особености на инструмента в зависимост от обработваните материали (бетонени конструкции и др.). Експлоатация и поддръжка на спасителните комплекти Практически упражнения за подготовка на системите за работа.	1 час лекция 1 час упражнения

4.	Пневматични повдигащи системи (пневматични възглавници).	Пневматични възглавници за повдигане на товари. Конструктивни особености, сглобяване и привеждане в действие. Технически характеристики на различните пневматични системи за повдигане на конструкции. Мерки за безопасност при работа с пневматични системи за повдигане. Практически упражнения и подготовка на системите за работа.	1 час лекция 1 час упражнения
5.	Инструменти за рязане и пробиване на спасителни отвори в конструкцията на сгради.	Режещи инструменти, технически характеристики и предназначение. Мерки за безопасност при работа с режещи инструменти. Инструменти за къртене и направа на отвори в бетонени прегради (механични, пневматични и др.) Мерки за безопасност при работа с тях.	1 час лекция 1 час упражнения
6.	Инструменти за издирване на затрупани хора.	Акустични прибори за претърсване на сгради, технически характеристики и др. Работа с акустична апаратура. Биометрични прибори за улавяне на биополе. Принцип на работа. Преносима видео техника за издирване на пострадали. Технически характеристики и работа с видео апаратура.	1 час лекция 1 час упражнения
7.	Издирване на пострадали, затрупани под развалините на В гр.	Сигнално ограждане на произшествието. Осигуряване на безопасна зона за работа на екипите участващи в спасителните работи. Подготовка и работа на спасителните екипи при издирването на пострадали. Направа на отвори в конструкцията на сградата за достъп до пострадалите. Първа помощ на пострадали в зависимост от пораженията и получените наранявания. Разглеждат се всички способи за направа на отвори (повдигане на бетонена плоча с използване на клин и хидравличен инструмент, повдигане с използване на пневматични повдигащи средства и др.) Осигуряване на отворите с цел безопасност при последващи действия по спасяване на пострадалите. В хода на практическото занятие се отработват и въпроси свързани с работа в тесни пространства, канализационни отвори и др. В хода на занятието се изграждат и системи за извличане на пострадали от дълбочина, изкъртват се части от бетонени плочи и се режат арматурни желяза за направа на проходи. Изучават се всички методи за укрепване на конструкцията с цел осигуряване на безопасното излизане на екипите.	1 час лекция 7 часа практическо занятие на полигон.
8.	Първа помощ при спасяване на затрупани хора под развалините на сгради.	Оказване на първа помощ до пристигането на медицински специалисти. Оценка на жизнените показатели на пострадалите. Кръвоспиращи превръзки и поставяне на имобилизационни шини и др. Почистване на горните дихателни пътища. Сортиране на пострадалите до пристигане на специалисти от ЦСМП. Специализирана медицинска помощ (ЦСМП). Транспортиране на пострадалите.	2 часа лекция 2 часа упражнения

9.	Изпит	Теоретичен и практически изпит	4 часа
		ВСИЧКО ЧАСОВЕ:	
		ЛЕКЦИИ	10
		УПРАЖНЕНИЯ	17
		ОБЩО ЧАСОВЕ:	27

СЪГЛАСУВАНО:
ДИРЕКТОР НА
ГЛАВНА ДИРЕКЦИЯ
“ПОЖАРНА БЕЗОПАСНОСТ
И ЗАЩИТА НА НАСЕЛЕНИЕТО” - МВР
ГЛАВЕН КОМИСАР,

(инж. Н. Николов)

ПРЕДЛАГА:

ДЕКАН НА

ФАКУЛТЕТ “ПБЗН” ПРИ
АКАДЕМИЯТА НА МВР:
КОМИСАР,

(проф. д-р инж. Г. Ботев)

МИНИСТЕРСТВО НА ВЪТРЕШНИТЕ РАБОТИ
АКАДЕМИЯ
1715 София, бул. "Ал. Малинов" № 1

Рег. № 4581p-4542 Екз. № ...
Дата 03.07 2014 г.

УТВЪРЖДАВАМ:
ВНД РЕКТОР НА
АКАДЕМИЯТА НА МВР:

Гл. Инспектор,

(доц. д-р. И. Великов)

УЧЕБНА ПРОГРАМА

**ЗА СПЕЦИАЛИЗИРАНО ОБУЧЕНИЕ НА ДОБРОВОЛЦИ ЗА
ДЕЙСТВИЯ ПРИ НАВОДНЕНИЯ**

София, 2014

ЦЕЛ: Целта на обучението е придобиване на теоретични знания и практически умения за издирване и спасяване на пострадали при наводнения.

Условие за участие в курса е успешно завършен първоначален основен курс, курс за работа с моторен триони, курс за работа с моторни агрегати моторни помпи, моторни помпи за нефтопродукти. Обучаемите трябва да представят документ за завършен курс за воден спасител.

След преминаване на курса, доброволците могат да извършват самостоятелни действия за издирване и спасяване на пострадали при наводнения на повърхността.

ОБЩА ПРОДЪЛЖИТЕЛНОСТ: 32 учебни часа.

ФОРМА НА КОНТРОЛ: Знанията и уменията на обучаваните се оценяват индивидуално, чрез теоретичен изпит – тест и практически изпит.

ОРГАНИЗАЦИЯ: До обучение по тази програма се допускат само лица медицинско освидетелствани от лекарска комисия и получили положително заключение за годност за работа с дихателни апарати. При провеждане на практическо обучение в една група могат да се обучават едновременно не повече от 6 човека.

МАТЕРИАЛНО-ТЕХНИЧЕСКО ОСИГУРЯВАНЕ: Учебен кабинет, мултимедийна система, учебна документация, лични предпазни средства, лодки с оборудване, мото и ел. агрегати за изпомпване, помощни средства – въжета, бонови заграждения, чували с пясък и др., център за тренировки - полигон.

МЯСТО НА ПРОВЕЖДАНЕ НА КУРСА: Учебна зала и център за тренировки - полигон.

№	Наименование на темата	Съдържание на темата	Часове
1	Предмет, цел и задачи на курса. Основни понятия. Видове водоеми, инженерни съоръжения по коритата на реките. Изкуствени водоеми.	Основни цели на курса. Изучаване на видовете водоеми в нашата страна. Вътрешни водоеми специфика, видимост, оттичане. Проблеми при пролетното снеготопене и при проливни валежи. Инженерни съоръжения по течението на реките, поддръжка на речните корита. Изкуствени водоеми, съоръжения и др. мониторинг на водните нива. Мерки за безопасност и безопасна експлоатация на язовири. Профилактика на речните корита, причини водещи до наводнения. Защита на населението при наводнения. Комуникация с медиите.	2 уч. часа лекция
2.	Изграждане на диги и временни водни заграждения за ограничаване разлива и проникването на вода в жилищни райони и самостоятелни сгради.	В лекцията се изучават видовете диги, проблеми на експлоатацията и поддръжката на диги. Профилактични мерки. Причини за пробив в диги и хвостохранилища. Ремонт на диги и поддръжка. Аварийни работи при пробив на дига. Временни диги. Методи за построяване на временни диги. Поддържане на запаси от пясък и непромокаеми чували на регионално ниво. Заплахи за населението по местопребиваване на доброволното формиране. Системи за оповестяване на населението при прииждане на големи водни маси. Взаимодействие на формированията с областната и местна власт при заплахата за наводнения. Спасяване на уникални културни ценности.	2 уч. часа лекция 4 уч. часа упр.

3	Средства за индивидуална защита на доброволните формирования. Плавателни съдове. Управление на плавателен съд.	В лекцията се изучават видовете средства за индивидуална защита на спасителите, изучават се методите и оборудването на екипите за оказване на помощ на хора попаднали във водната стихия при заливане на населени места. Изучават се видовете и моделите плавателни съдове на дежурство във служба ПБЗН. Изучават се техническите и тактическите особености на надуваемите плавателни средства и боравенето с мотори за тяхното придвижване във водна среда. В практическото упражнение се изучават методите и начините за оборудване на понтонен плавателен съд. Изучават се методите за прогонване на индивидуалната защитна екипировка - спасителната жилетка и преносимото оборудване. Отработва се начините за управление на плавателния съд с гребла и мотор. В хода на практическото занятие се изучават способите за подхождане до потопени обекти - къщи, моторни превозни средства и др. като се предвиждат мерки за избягване на пробив в корпуса на плавателния съд. Доброволното формирование изучава действията при превоз на пострадали и при евентуален пробив в плавателния съд.	2 уч. часа лекция 4 уч. часа упр.
4	Спасяване на удавник във вътрешен воден басейн.	Специфика на спасителните работи във вътрешни водоеми и езера. Видимост. Разлика в температурата на повърхността и в дълбочина. Събиране на сведения за удавника от очевидци. Набиране на информация на база оставени вещи в близост до водоема. Маркиране на претърсвания участък. Етапи на спасителната операция. Изпитвателна спасителна операция. Подводна спасителна операция. Спасителни работи в зависимост от сезона и състоянието на водната повърхност. Спасяване на човек пропаднал в леда и др. Мерки за безопасна работа на спасителния екип.	2 уч. часа лекция; 6 уч. часа упр.
5	Изграждане на бонови заграждения във вътрешни водоеми.	В лекцията се изучават методите за ограничаване на петролни разливи във вътрешни водоеми с помощта на бонови заграждения. Изучават се основните модели бонови заграждения с широко разпространение в звената за ПБЗН. В практическото упражнение обучаваните придобиват и затвърждават знания за сглобяване и пуцане на вода на боново заграждение, изучават методите за сепариране на нефтопродукта от заградената водна повърхност. Изучават мерките за безопасност при изпомпване на плаващи ЛЗТ и ГТ от водна среда.	2 уч. часа лекция; 3 уч. часа упр.
6	Отводняване на жилищни сгради и етажи под кота	Отводняване на жилищни сгради, обществени сгради и подземни съоръжения с използване на мотопомпи и ел. помпи. Мерки за безопасност при	2 уч. часа лекция;

	терен.	отводнителни операции. Работа в близост до електрически съоръжения при висока влажност.	3 уч. часа упр.
		ВСИЧКО ЧАСОВЕ: ЛЕКЦИИ УПРАЖНЕНИЯ ОБЩО ЧАСОВЕ:	12 20 32

ПРЕДЛАГА
ДЕКАН
НА ФАКУЛТЕТ ПБЗН
ПРИ АКАДЕМИЯТА НА МВР:

Комисар,

(доц. д-р. Р. Янев)

СЪГЛАСУВАМ:
ДИРЕКТОР
НА ГЛАВНА ДИРЕКЦИЯ
“ПОЖАРНА БЕЗОПАСНОСТ
И ЗАЩИТА НА НАСЕЛЕНИЕТО”:

Гл. Комисар,

(инж. Н. Николов)

МИНИСТЕРСТВО НА ВЪТРЕШНИТЕ РАБОТИ
АКАДЕМИЯ
1715 София, бул. "Александър Малинов" № 1

Рег. № 45810-4545 Екз. № ...
Дата 03.04 2014 г.

УТВЪРЖДАВАМ:
ВНД РЕКТОР НА
АКАДЕМИЯТА НА МВР:

Главен инспектор
(доц. д-р И. Великов)

УЧЕБНА ПРОГРАМА

ЗА ОБУЧЕНИЕ

НА ОТГОВОРНИК НА ГРУПА ЗА СПАСИТЕЛНА ДЕЙНОСТ

(специализирано обучение)

София, 2014

ЦЕЛ: Придобиване на управленски умения за ръководство на обособена група при извършване на спасителни дейности.

ПРОДЪЛЖИТЕЛНОСТ: 24 учебни часа;

ФОРМА НА КОНТРОЛ: теоретичен изпит – тест;

ОРГАНИЗАЦИЯ: участниците в един курс да бъдат максимум 12 човека с успешно завършени първоначален основен курс, курс за работа с дихателни апарати, курс за спасителни дейности при пътно-транспортни произшествия, курс за височинни аварийно-спасителни дейности с използване на въжета и въжени устройства – второ ниво, курс за работа с моторни агрегати, курс за радиационна защита, курс предотвратяване на аварии в химическата промишленост със изтичане на химически продукти от съдове в околната среда и при ликвидирането на пробиви във авто- и жп цистерни, транспортиращи ОВТ, курс за спасяване на затрупани хора под развалините на разрушени сгради и курс за действие при наводнения.

МАТЕРИАЛНО-ТЕХНИЧЕСКО ОСИГУРЯВАНЕ: индивидуални защитни средства, противопожарни автомобили, мултимедия, имитационни средства;

МЯСТО НА ПРОВЕЖДАНЕ НА КУРСА: Учебна зала, полигон.

№	Наименование на темата	Съдържание на темата	Часове
1	Ред и правила за извършване на спасителна дейност от обособена група от доброволното формиране (ДФ)	Общи правила за извършване на спасителна дейност от ДФ и взаимодействие на групите за спасителна дейност от ДФ със органите от ГДПБЗН на място на пожара.	2 час лекция
2	Ръководство на екипите от ДФ при излизане и движение към мястото на произшествието	Задължения на Отговорник група за спасителна дейност при излизане и движение към мястото на произшествието. Правила за здравословни и безопасни условия на труд.	2 час лекция
3	Ръководство на екипите от ДФ при извършване на разгръщане	Задължения на Отговорник група за спасителна дейност при ръководство на екипите при изграждането на различен вид спасителни схеми.	4 час лекция 2 часа упражнения
4	Ръководство на екипите от ДФ при извършване на разузнаване на мястото на произшествието	Задължения на Отговорник група за спасителна дейност при ръководство на екипите при разузнаване. Правила за здравословни и безопасни условия на труд	4 часа лекция 2 часа упражнения
5	Ръководство на екипите от ДФ при извършване на различни по вид спасителни дейности	Задължения на Отговорник група за спасителна дейност при ръководство на екипите при извършване на спасителни дейности при ПТП, наводнения, земетресения с разрушаване на сгради, с използване на въжета и въжени устройства. Правила за здравословни и безопасни условия на труд	4 часа лекция 4 часа упражнения
		ЛЕКЦИИ	16
		УПРАЖНЕНИЯ	8
		ОБЩО ЧАСОВЕ:	24

СЪГЛАСУВАНО:

ДИРЕКТОР НА

ГЛАВНА ДИРЕКЦИЯ

**“ПОЖАРНА БЕЗОПАСНОСТ
И ЗАЩИТА НА НАСЕЛЕНИЕТО” - МВР**

ГЛ. КОМИСАР,

(инж. Н. Николов)

ПРЕДЛАГА:

ДЕКАН НА

ФАКУЛТЕТ ПБЗН ПРИ

АКАДЕМИЯ НА МВР

КОМИСАР

(доц.д-р Р. Янев)